

נפל הוא. אבל כשראתה אותו שהוא טוב, היינו שהוא שלם מאד באיבריו, לקחה על עצמה לעשות כל הפעולות להצלתו. (י) ומרים בנבואתה קראה אותו טוב. וי"א כי קראה אותו טוביה. כדי לרמוז לאמו שבן זה יושיע את ישראל. (יא) והיה נביא גדול, שהיו לו ארבע מעלות יותר משאר הנביאים: (א) כל הנביאים מתנבאים על ידי מלאך ובלילה בחלום, ובשעת הנבואה הם רועדים והם מקבלים פחד גדול, ונבואתם לא נמשכת כל היום אלא פעמים מסוימות. ואילו בן זה היה מדבר עם הקב"ה כדבר איש אל רעהו. ונבואתו היתה ביום כשהוא ניעור ולא היה לו שום מורא. והיתה לו רשות בכל שעה לדבר עם השי"ת כמו בן בית. והיה בעל לב טוב ואוהב לעשות טובה לכל בני אדם, וניהל את ישראל בסבלנות רבה, וענותו היתה גדולה יותר משל כל אדם אחר. והיה נקי מחטא. ולא היה נביא כמותו בכל העולם, והיה מופרש מהבלי העולם הזה והיה שלם במדע, ושום רז לא אניס ליה, ועבור כל זה היה ראוי לו השם טוביה, כי היה טוב בכל עניניו ולא היה יותר טוב ממנו. (יב) ויוכבד היתה בקיאה בחכמת השרטוט, כלומר החכמה להכיר בקוי כף היד שעל ידי זה יודעים מה שעבר על האדם ומה שעתיד לעבור עליו. וידעה מזה כי בנה עתיד להיות ראוי לנבואה, ויהיה חכם גדול ועשיר ושלם בכל, וכן אמר הכתוב: ותרא אותו כי טוב. וכל זה גרם לכך שיוכבד ייחדה תשומת לב רבה לילד הזה, וכן ראתה בו סימנים טובים (יג) כי הוא נולד מהול, כי זהו שלמות גדולה. וזהו היה גדול, כי כשנולד נתמלא הבית אורה. וזה היה סימן שנבואת מרים נתקיימה. (יד) וכן ביום שנולד דיבר עם אביו ועם אמו. והחביאה אותו שלש פעמים. פעם אחת (טו) בתוך מערה תחת האדמה כדי שהמצרים לא יספרו אלא מיום הנשואין ולא ידעו כי היא היתה מעוברת ג' חדשים קודם לכן. (טז) ויש אומרים שהוא נולד לששה חדשים ויום אחד, והמצריים לא ידעו זאת והמתינו עד החודש התשיעי, ולכן לא ידעו מתי נולד. (יז) וכולם מודים שנולד בו באדר והיה בשבת, ואותה שנה היתה של שני אדרים. (יח) ולכן אמר הכתוב ותצפנהו שלשה ירחים, ולא שלשה חדשים, כי היו חדשי הלבנה, ששניהם הם של כ"ט יום, והאחד של שלשים יום, נמצא כי החביאה אותו שמונים ושמונה ימים.

(יט) ופרעה ציוה שהמצריים יסובבו בבתי היהודים במקומות שיש ספק שמא נולד שם תינוק, ואמר להם כי יביאו עמם תינוק מן המצריים, ויביאו אותו לידי בכי, ובכך ישמעו את בכיו של התינוק היהודי, כי כך דרכם של תינוקות שאם האחד בוכה, כולם בוכים כנגדו. ולכן כל הנשים שילדו היו מחביאות את ילדיהם תחת האדמה. אבל המצריים נכנסו לבתים והיו מחפשים בכל הצדדים, וכשלא מצאו הביאו את הקטן לידי בכי, כשהיה על זרועותיהם, וכך התחיל גם הילד היהודי לבכות. והלכו המצריים לפי הקול ומצאו אותו. ואז הביאו אותו וזרקו אותו לתוך הים. (כ) והמצריים ידעו את חשבון כל המעוברות הישראליות, כי עשו הרבה דרישות וחקירות עד שנודע להם. וכך היו יודעים על כל תינוק מתי יוולד. ולא היה להם ספק. ואשה שלא ידעו בבירור מתי ילדה, עשו תחבולה הנ"ל. ולכן לא יכלה עוד יוכבד להצפין את בנה, וחששה שמא יפול לידיהם. (כא) וכך עשתה תחבולה להצילו לפי שעה.